

Sutton Hoo: važnost primijenjene umjetnosti u iskazivanju društvenog statusa

Dautović, Daria

Undergraduate thesis / Završni rad

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zadar / Sveučilište u Zadru**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:162:971554>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-01-06**

Sveučilište u Zadru
Universitas Studiorum
Jadertina | 1396 | 2002 |

Repository / Repozitorij:

[University of Zadar Institutional Repository](#)

Sveučilište u Zadru

Odjel za povijest umjetnosti
Sveučilišni prijediplomski studij
Povijest umjetnosti

Daria Dautović

**Sutton Hoo – važnost primijenjene umjetnosti u iskazivanju
društvenog statusa**

Završni rad

Zadar, 2024

Sveučilište u Zadru
Odjel za povijest umjetnosti
Sveučilišni prijediplomski studij
Povijest umjetnosti

**Sutton Hoo – važnost primijenjene umjetnosti u iskazivanju
društvenog statusa**

Završni rad

Studentica:
Daria Dautović

Mentor:
izv. prof. dr. sc. Ivan Josipović

Zadar, 2024.

Izjava o akademskoj čestitosti

Ja, Daria Dautović, ovime izjavljujem da je moj završni rad pod naslovom “Sutton Hoo – važnost primijenjene umjetnosti u iskazivanju društvenog statusa” rezultat mogega vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima te da se oslanja na izvore i radove navedene u bilješkama i popisu literature. Ni jedan dio mogega rada nije napisan na nedopušten način, odnosno nije prepisan iz necitiranih radova i ne krši bilo čija autorska prava.

Izjavljujem da ni jedan dio ovoga rada nije iskorišten u kojem drugom radu pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj, obrazovnoj ili inoj ustanovi.

Sadržaj mogega rada u potpunosti odgovara sadržaju obranjenoga i nakon obrane uređenoga rada.

Zadar, 24. studenog 2024.

Sadržaj

1. Uvod	1
2. Pregled dosadašnjih istraživanja i korištene literature	3
3. Ciljevi	7
4. Jugoistok Engleske u ranom 7. stoljeću	8
<i>4.1. Društveni kontekst</i>	8
<i>4.2. Teorija o grobu istočnosaskog kralja</i>	9
<i>4.3. Kaciga iz Sutton Hooa</i>	10
<i>4.4. „Žezlo“ iz Sutton Hooa</i>	12
<i>4.5. Mač iz Sutton Hooa</i>	12
<i>4.6. Srebrne žličice s gravurama „Saulos“ i „Paulos“</i>	13
<i>4.7. Konstruiranje identiteta pokojnika</i>	13
5. Zaključak	16
6. Literatura	18
7. Slikovni prilozi	19

Sutton Hoo – važnost primijenjene umjetnosti u iskazivanju društvenog statusa

Rad je koncipiran tako da kroz analizu artefakata primijenjene umjetnosti s nalazišta Sutton Hoo na jugoistoku Engleske iznese vrijedna zapažanja o pretpostavljenom identitetu pokojnika. Kroz odabrana istraživanja bit će iznesen pregled procesa pronalaska, iskopa, analize artefakata i teorija koje su oformljene na temelju povezivanja povijesno poznatih činjenica s povijesnoumjetničkom analizom. Uz objašnjenje poznatih društvenih prilika na području jugoistočne Engleske početkom 7. stoljeća, donose se teorije o ukopu Raedwalda, kralja Istočne Anglije, zatim o ukopu Saebertha, kralja Essex, kao i teorije da je riječ o votivnom ukopu na razmeđu poganske i kršćanske duhovnosti. Analizom ključnih artefakata kao što su kaciga, mač, “žezlo” te srebrne žličice s kršćanskim gravurama osnažuju se argumenti koji idu u prilog spomenutim teorijama, no istovremeno osvjetljavaju i glavni cilj rada – povezivanje sociološkoga poznavanja društvenog konteksta s povijesnoumjetničkom i etnografskom analizom artefakata i rituala ukopa. Rad nastoji poduprijeti ideju kako je umjetnost neodvojiva od sfere društva te kako je rješenje za konstrukciju cjelovite povijesne slike upravo multidisciplinarni pristup i povezivanje više humanističkih i društvenih znanstvenih disciplina oko zajedničkoga cilja.

Ključne riječi: Sutton Hoo, primijenjena umjetnost, identitet, društveni status, multidisciplinarnost

1. Uvod

Tridesetih godina prošlog stoljeća na samom istoku Engleske, konkretno na području Suffolka, otkriveno je jedno od najvećih blaga engleske srednjovjekovne umjetnosti. Nalazište Sutton Hoo smješteno je na privatnom posjedu Edith May Pretty, u blizini mjesta Woodbridge, koje se nalazi sa zapadne strane obale rijeke Deben. Edith je bila udovica čiji muž je kupio taj posjed 1910. godine. Njegovom skorom smrću, Edith se prema vlastitom svjedočenju okrenula spiritualizmu te je potaknuta novim svjetonazorom promatrala brojne zemljane humke u dvorištu posjeda. Dobivši ideju kako se iza njih krije zanimljiva povijesna priča, u komunikaciji s Muzejom Ipswich odlučila je unajmiti arheologa Basila Browna kako bi on, zajedno s pomoćnicima, izvršio iskopavanja na trima od dvanaest vidljivih humaka.¹ Početkom radova, 1939. godine, u jednom od većih humaka otkriven je vrijedan grobni nalaz koji će arheolozima, povjesničarima i povjesničarima umjetnosti otvoriti brojna pitanja, od kojih je i danas aktualno ono o čijem se ukopu zapravo radi.²

Koncept ovog rada zamišljen je tako da predstavi nekoliko ideja usko povezanih uz identifikaciju pokopane osobe kroz analizu predmeta pronađenih u grobnoj komori. Predstavivši sam proces pronalaska, iskopavanja i identifikacije predmeta primijenjene umjetnosti, bit će proučene neke od bogato argumentiranih povijesnoumjetničkih teorija. Jedna od njih tvrdi da se radi o kenotafu, tj. o grobnom spomeniku pokojniku čije se tijelo nalazi na drugoj lokaciji, dok je druga teorija ta da je Sutton Hoo posljednje počivalište anglosaksonskog kralja Raedwalda koji je vladao Istočnom Anglijom početkom 7. stoljeća.³ Teorije koje su oformljene mogu se potvrditi ili negirati upravo analizom predmeta pronađenih u grobnoj komori te proučavanjem njihove vrijednosti i simbolike u društvenom kontekstu vremena u kojem nastaju. U takvoj vrsti analize veliku ulogu ima multidisciplinarnost, to jest povezivanje sociološkog promatranja povijesti, klase i statusa društva i osobe uz koje se nalazi vežu s povijesnoumjetničkom analizom predmeta. Osim predstavljanja postojeće argumentacije vezane uz obje teorije, jedan od ciljeva rada jest i isticanje važnosti međusobnog povezivanja humanističkih i društvenih znanstvenih

¹ T. D. KENDRICK - E. KITZINGER - D. ALLEN, 1939., 112.

² T. D. KENDRICK - E. KITZINGER - D. ALLEN, 1939., 113.

³ M. PARKER PEARSON - R. VAN DE NOORT - A. WOOLF, 1993., 28.

disciplina te osnaživanje ideje kako je umjetnost neodvojiva od društva i konteksta u kojem nastaje.

2. Pregled dosadašnjih istraživanja i korištene literature

Ranosrednjovjekovna povijest Engleske poznata je iz vrlo malog broja fizičkih ostataka, a što je u suprotnosti s bogatstvom pisanih izvora. Unatoč tome, imamo jasniji uvid u rimsku okupaciju Britanije u doba Cezara negoli u razdoblje u kojem novi narodi s kopnenog dijela Europe dolaze na to područje u vrijeme velike seobe naroda. Razlog tome je činjenica da narodi koji dolaze na područje današnje Engleske nisu gradili hramove, crkve, gradove ni ceste, već njihovo umjetničko stvaralaštvo najviše dolazi do izražaja u predmetima primijenjene umjetnosti. Oni su se sačuvali upravo zbog poganskih običaja ukopa pokojnika zajedno s predmetima koji su im bili bliski.⁴ Članak "The Sutton Hoo Ship-Burial" Ruperta Bruce-Mitforda iz 1951. godine iznosi tezu kako je, arheološki govoreći, broj predmeta koji nam pomažu u rasvjetljavanju događaja na području Engleske između 450. i 650. godine vrlo siromašan. Uglavnom se radi o nekolicini fibula, češljeva, noževa ili keramičkih predmeta.⁵

Autor zatim navodi kako do velikog obrata dolazi 1939. godine s otkrićem nalazišta Sutton Hoo koje predstavlja najcjelovitiju kolekciju konkretnih dokaza o životu ranosrednjovjekovne Engleske.⁶ Početkom iskapanja donesen je zaključak da se radi o vrlo vrijednom otkriću te se u istraživanje uz spomenutog arheologa Basila Browna uključio i Charles William Phillips sa Sveučilišta u Cambridgeu, također ekspert za antikvitete. Otkrićem najvrjednijeg humka s bogatim ostacima primijenjene umjetnosti, a koji je koncipiran kao grobna komora unutar drvenog broda, u istraživanje se uključuje i ekspert u povijesnoj konstrukciji brodova i Stariji poručnik britanske mornarice J. K. D. Hutchison. Bogatstvo, cjelokupnost i dokumentiranost iskopa nalazišta Sutton Hoo može se pripisati visokoj razini profesionalizma i uključenosti brojnih institucija i stručnih osoba, unatoč okolnostima nadolazećeg rata i pritiska da se istraživanje izvrši u što kraćem roku. Bruce-Mitford dokumentira tijekom iskapanja artefakata, donosi fotografije s lokaliteta, idejne nacрте grobne komore te povijesne činjenice koje ukazuju na važnost lokaliteta i njegova detaljnog dokumentiranja.⁷

⁴ R. BRUCE-MITFORD, 1951., 24.

⁵ R. BRUCE-MITFORD, 1951., 24.

⁶ T. D. KENDRICK - E. KITZINGER - D. ALLEN, 1939., 111.

⁷ R. BRUCE-MITFORD, 1951., 25.

Krajem kolovoza 1939. godine, samo sedam dana prije najave rata između Njemačke i Ujedinjenog Kraljevstva, dovršena su kompletna iskapanja na nalazištu.⁸ Predmeti pronađeni u zemljanim humcima poklonjeni su British Museumu koji će mjesecima nakon završetka arheoloških istraživanja spajati fragmente pronađenih artefakata. Samo nalazište je pomno fotografirano te je omogućilo rekonstrukciju drvenog broda dugog 27 metara u kojem se nalazila grobna komora s najbogatijim predmetima primijenjene umjetnosti. Drveni brod se u stoljećima pod zemljom raspao te su od fizičkih ostataka na nalazištu preostali samo metalni čavli koji su spajali njegove bridove, no zbog kombinacije zemlje i pijeska samog humka koji ga je prekrrio, ostavio je jasan otisak u tlu koji olakšava njegovu rekonstrukciju. Upravo o prvotnim nalazima, zaključcima i dojmovima pišu Thomas Downing Kendrick, Ernst Kitzinger i Derek Allen u članku "The Sutton Hoo Finds" iz 1939. godine, iste godine kada je nalazište otkriveno.⁹ Autori navode kako je ekspert za povijesnu gradnju brodova koji je bio uključen u to istraživanje donio zanimljivu usporedbu s brodom koji je stoljeće ranije bio pronađen na području Danske. Radi se o nalazu s područja Nydama, a hrastov brod koji je tamo pronađen u konstrukciji je vrlo sličan otisku broda nađenom u Suffolku. Izrazito je izduženog oblika, naglašenih poprečnih rebara i dužine od 23 metra te je bio konstruiran za trideset veslača. Smatra se najstarijim pronađenim nordijskim brodom, a pretpostavljeno je kako su upravo takve vrste brodova služile Anglima i Sasima u njihovoj seobi u Veliku Britaniju.¹⁰ U središtu lađe bila je smještena pogrebna komora pravokutnog oblika s pokrovom na dvije vode. Unutar nje, unatoč urušavanju komore pod težinom zemljanog humka, pronađeno je najveće bogatstvo nalaza.

Pronađeni predmeti primijenjene umjetnosti mogu se podijeliti u bjelokosne i keramičke predmete te predmete izrađene od plemenitih metala. Pronađeno je 37 zlatnih novčića koji su pomogli u dataciji samog nalazišta ukoliko su ukopani u vrijeme njihovog okvirnog nastanka, a radi se o rasponu između 572. i 625. godine, zaključno s godinom koja odgovara smrti kralja Raedwalda.¹¹ Osim novca, pronađeno je 47 zlatnih predmeta od kojih njih 30 ima bjelokosne motive.¹² Zlatarski predmeti izrađeni su poznatim srednjovjekovnim tehnikama kao što su

⁸ R. BRUCE-MITFORD, 1951., 25.

⁹ T. D. KENDRICK - E. KITZINGER - D. ALLEN, 1939., 112.

¹⁰ T. D. KENDRICK - E. KITZINGER - D. ALLEN, 1939., 112.

¹¹ https://www.britishmuseum.org/collection/object/C_1939-1003-27 (datum pristupa: 24.11.2024.)

¹² R. BRUCE-MITFORD, 1951., 25.

emajliranje, filigran, inkrustacija, granulacija ili pak iskucavanje te ih krase polikromni efekti i motivi tipični za germanske narode, kao što su životinjski prepleti i ptice. Istaknuti predmeti relevantni za stvaranje slike o samom pokojniku jesu mač, “žezlo” ili brus za oštrenje, kaciga kao najpoznatiji nalaz te par srebrnih žlica s urezanim grčkim imenima Savao i Pavao, što stvara važnu poveznicu s kršćanstvom.¹³ S obzirom na prostorni smještaj pronađenih predmeta, ukoliko je tijelo bilo u grobnici, postoji mogućnost i da je, osim regularno polegnutog tijela, ono bilo postavljeno i u sam zapadni ugao komore u sjedećoj poziciji, a što nije uobičajeno za takvu vrstu pokopa. Ono što također ide u prilog ideji da se možda radilo o kenotafu, jest činjenica da u korpusu brojnih pronađenih predmeta ne postoji niti jedan predmet intimnije prirode kao što je prsten, ogrlica ili pak neka vrsta broša za svakodnevnu upotrebu.¹⁴

Ideja da se radi o grobu kralja Raedwalda iznesena je već pri samom iskopu nalaza 1939. godine. Hector Chadwick, koji je nalazište posjetio s arheologom Charlesom Williamom Phillipsom, donio je zaključak kako se radi upravo o njegovom ukopu¹⁵ na temelju činjenice da se radilo o vrlo imućnoj i moćnoj osobi s početka 7. stoljeća. Kralj Raedwald (oko 599.-oko 624.) idealno se uklapa u taj konstrukt, budući da je on bio kralj Istočne Anglie, a 616. godine dobio je i titulu *Bretwalda*, tj. kralja “čitave Engleske”. Prema teorijama autora Michaela Parkera Pearsona, Roberta Van de Noorta i Alexa Woolfa koje iznose u članku “Three Men and a Boat: Sutton Hoo and the East Saxon Kingdom” iz 1993. godine, uz poznatu informaciju da je kralj Raedwald umro prije 626. godine, autori navode kako odabir mjesta pokopa ide u prilog činjenici da je njegov nećak Swithhelm tridesetak godina kasnije imao rezidenciju u Rendleshamu, naselju samo nekoliko kilometara udaljenom od Sutton Hooa.¹⁶

U razmatranju raznih teorija o nalazištu, pokojniku ili pronađenim artefaktima zasigurno je potrebno poznavati i širi društveni kontekst nastanka toga ukopišnog mjesta. Iako nam mnoštvo informacija neodstaje do trenutka otkrića toga bogatog nalazišta, poznati zaključci o političkom stanju, socioekonomskom kontekstu i odnosima moći toga vremena uvelike dopunjuju i olakšavaju analizu, što potvrđuju i autori Pearson, Van de Noort i Woolf u članku iz 1993. godine u kojem objašnjavaju kronologiju vezanu uz kralja Raedwalda i na koji način je

¹³ R. BRUCE-MITFORD, 1951., 26.

¹⁴ T. D. KENDRICK - E. KITZINGER - D. ALLEN, 1939., 112.

¹⁵ M. PARKER PEARSON - R. VAN DE NOORT - A. WOOLF, 1993., 27.

¹⁶ T. D. KENDRICK - E. KITZINGER - D. ALLEN, 1939., 114.

ona povezuje s lokalitetom.¹⁷ Upravo se kroz sociološku prizmu mogu donijeti zaključci o samim umjetničkim artefaktima, no važno je istaknuti međuovisnost i logičko nadovezivanje povijesnoumjetničke analize na društvenu. Tako se poznate činjenice o povijesti i društvu Engleske s početka 7. stoljeća mogu upotrijebiti kao alat u donošenju određenih pretpostavki. Neke od njih, koje će ovaj rad obuhvatiti, jesu te da se radi o pokopu poganskog tipa, i to neke vrlo imućne osobe visokog društvenog statusa, a na posljetku i da se potencijalno radi o samom grobu istočnoanglijskog kralja Raedwalda, ili pak Saebertha (oko 604.-oko 616.), kralja istočnih Sasa. O različitim teorijama društvenog statusa pokojnika koji se povezuje uz poznavanje povijesnog i društvenog konteksta piše autorica Sally Crawford u članku "Votive Deposition, Religion and the Anglo-Saxon Furnished Burial Ritual" iz 2004. godine. Autorica donosi uvodnu distinkciju između ritualnog i osobnog pokopa te razne teorije koje potkrepljuju ideju međuovisnosti povijesnoumjetničke i društvene analize u konstrukciji identiteta, a što je jedan od značajnih ciljeva rada.

¹⁷ M. PARKER PEARSON - R. VAN DE NOORT - A. WOOLF, 1993., 27.

3. Ciljevi

Jedan od temeljnih ciljeva rada jest rekonstrukcija slike života potencijalnog pokojnika koji je najvjerojatnije bio pokopan unutar groba u obliku broda ispod jednog od humaka na lokalitetu Sutton Hoo, i to povijesnoumjetničku analizu pronađenih predmeta i njihovo uklapanje u širi društveni kontekst. Takav tip analize i približavanja četiriju humanističkih (arheologija, povijest, povijest umjetnosti, etnologija) i jedne društvene znanstvene discipline (sociologija) izabran je u svrhu isticanja važnosti umjetnosti, u ovom slučaju one primijenjene, kao jednog od alata, ali i prvorazrednog izvora za razumijevanje svakodnevice određenog povijesnog razdoblja, kao i kompleksnosti društvenog života koji se u njemu odvijao. Ideje o društvenom statusu, razumijevanje socijalne i hijerarhijske vrijednosti određenih uporabnih predmeta i poznavanje slojeva društva na području Engleske u 7. stoljeću, u ovom su radu dodatno osnažene stavom da umjetnost nije, a ni ne može biti odvojiva od društva u kome nastaje.

Upravo je nalazište Sutton Hoo idealan primjer međusobne nadopune povijesne faktografije i novootkrivenih predmeta koji međusobno stvaraju jasniju sliku o životu čitave zajednice unutar istočnoanglijskog ili eseksog društva, a koja je do 1939. godine bila vrlo siromašno potkrijepljena fizičkim arheološkim nalazima.¹⁸ Kroz analizu izabranih predmeta kao što su mač, kaciga ili žličice s kršćanskim gravurama donijeti će se određeni zaključci o samoj osobi u čijem su posjedu teoretski mogli biti. Povezujući sociološke teorije i povijesnoumjetničku analizu, bit će iznijete pretpostavke o mogućem statusu osobe koja si je mogla priuštiti bogatstvo pronađeno u toj grobnoj komori, kao i nju samu, zatim pretpostavke o položaju te osobe unutar tadašnjega društva, ponajprije s obzirom na ratničke nalaze, da bi naposljetku bilo raspravljeno i o svim argumentima koji idu u prilog ili negiraju mišljenje da je riječ o grobu kralja istočnih Angla ili pak istočnih Sasa.

¹⁸ R. BRUCE-MITFORD, 1951., 24.

4. Jugoistok Engleske u ranom 7. stoljeću

4.1. Društveni kontekst

Velik dio povijesti Angla poznat je iz djela *Historia ecclesiastica gentis Anglorum* (hrv. *Crkvena povijest naroda Angla*) redovnika Bede Časnog koji je živio tijekom druge polovine 7. i u prvoj polovini 8. stoljeća. On donosi kraljevsku genealogiju, opisuje političke i socijalne prilike te potvrđuje činjenicu kako kraljevska loza nakon Raedwaldove smrti ostaje na prostoru u neposrednoj blizini nalazišta.¹⁹ Također, ističe i velik utjecaj Franačke, ne samo u političkom, već i ekonomskom i trgovinskom smislu. Tako su neki pronađeni predmeti izrađeni u Franačkoj ili su preko trgovinskih veza s Franačkom pristigli iz Egipta, Bizanta, Sjevera Afrike ili Švedske.²⁰ Radi se o importima čija je cijena bila mnogo veća od one lokalne produkcije, pa se može zaključiti kako je pokojnik vezan uz Sutton Hoo morao biti izrazito visokoga društvenog položaja. Također, franački utjecaj vidljiv je i u samom procesu pokapanja uz brojne vrijedne predmete primijenjene umjetnosti. Slični grobovi pronađeni su na sjeveru ondašnje Austrazije, a ima ih i na teritoriju Engleske sjeverno od rijeke Temze, uključujući tu i Sutton Hoo. Ta činjenica potvrđuje kako je jugoistočna Engleska u ranom 7. stoljeću bila pod određenim utjecajem Franaka, ako ne i pod njihovom političkom i ekonomskom kontrolom.²¹ To objašnjava i velik priljev franačkih novčića koji na posljetku služe kao sredstvo za približu dataciju nalazišta Sutton Hoo. Područje Kenta bilo je od velikog značaja za Franačku, a svojim geografskim smještajem Sutton Hoo našao se na savršenoj položaju za priljev dobara s toga područja.²²

Teško je odrediti točne granice političkih tvorbi na jugoistoku Engleske početkom 7. stoljeća, no jasno je kako se Sutton Hoo našao na određenoj periferiji, a što je pobudilo pitanja radi li se uopće o nalazištu vezanom uz Istočnu Angliju.²³ Naime, postoji mogućnost da je navedeni lokalitet pripadao i teritoriju Essexu, a što je potvrđeno povijesnim podacima koji govore da je nakon 673. godine princeza istočnih Angla imala polubraču Seaxburga i Seaxwulfa,

¹⁹ M. PARKER PEARSON - R. VAN DE NOORT - A. WOOLF, 1993., 29.

²⁰ M. PARKER PEARSON - R. VAN DE NOORT - A. WOOLF, 1993., 31.

²¹ M. PARKER PEARSON - R. VAN DE NOORT - A. WOOLF, 1993., 32.

²² M. PARKER PEARSON - R. VAN DE NOORT - A. WOOLF, 1993., 39.

²³ M. PARKER PEARSON - R. VAN DE NOORT - A. WOOLF, 1993., 41.

a njihova imena pripadaju klasičnim antroponimima istočnosaske kraljevske dinastije. To upućuje na poveznicu dvaju dinastija te činjenicu da se Sutton Hoo najvjerojatnije nalazio na granici dvaju kraljevstava.²⁴ Ta povijesna činjenica potencijalno upućuje na to da je Sutton Hoo mogao djelovati kao vrlo važno političko i trgovinsko područje, a budući da se loza kralja Raedwalda nakon njegove smrti zadržala na tom prostoru, teorija da se radi o njegovom mjestu pokopa postaje uvjerljivija.²⁵

4.2. Teorija o grobu istočnosaskog kralja

Mišljenje da je riječ o pokopu istočnosaskog kralja također se može objasniti kroz prizmu pronađenih predmeta u grobnoj komori. Dosta predmeta franačkog je ili pak kentskog utjecaja, a povijesno je poznato kako je saska kraljevska loza povezana s franačkom, i to upravo brakom između saskog princa i franačke princeze. Osoba koja odgovara vremenskom periodu ukopa jest kralj Saeberth, a pronalazak srebrnih žlica s kršćanskim gravurama ide u prilog takvom zaključku jer Beda Časni donosi podatak o krštenju tog kralja 604. godine. Iako je, dakle, navedeni kralj bio kršten, nasljeđuju ga tri sina koji su naklonjeni poganstvu, tako da i ti podaci odgovaraju načinu ukopa njihova oca, kao i artefakti koji su u njegovu grobu pronađeni.²⁶ Osobito je zanimljiva činjenica da su brojni artefakti pronađeni u grupama od po tri primjerka, pa se to objašnjava kao tri posljednja dara od svakog sina za pokojnog oca. Takav zaključak osnažuju i drugi nalazi ukopa takve vrste u kojima se najčešće nalazi po jedan primjerak češlja, kopče, koplja ili štita, ukazujući na ideju kako je broj tri izrazito važan u pokopu u Sutton Hoo, a on bi mogao biti povezan s kršćanstvom i dogmom o Svetom Trojstvu, ali i sa stvarnom činjenicom da je pokojnik uistinu imao tri sina koja su ga nasljedila.²⁷

Također, sam odabir pokopa unutar broda aludira na ime kralja Saebertha koje proizlazi iz riječi “seabright”. Navedeni se pojam može prevesti kao “morska svjetlost” ili „morski odbljesak“, a što opet aludira na povezanost s morem i plovilima. Sukladno takvom tumačenju, i u slučaju otiska broda iz drugog humka na lokalitetu Sutton Hoo pretpostavlja se da je bio

²⁴ M. PARKER PEARSON - R. VAN DE NOORT - A. WOOLF, 1993., 40.

²⁵ J. URBANUS, 2014., 50.

²⁶ M. PARKER PEARSON - R. VAN DE NOORT - A. WOOLF, 1993., 47.

²⁷ M. PARKER PEARSON - R. VAN DE NOORT - A. WOOLF, 1993., 48.

posljednje počivalište upravo jednog od triju Saeberthovih sinova, i to onoga koji se zvao Saeward ili Seaward, a čije bi ime onda u doslovnom prijevodu značilo “štićenik mora”.²⁸ Teorija da je riječ o ukopu kralja Raedwalda, ali i ona da je u pitanju posljednje počivalište kralja Saebertha nisu potvrđene, no određeni artefakti i poznate povijesne činjenice mogu osnažiti obje teorije.

4.3. Kaciga iz Sutton Hooa

Jedan od najvrjednijih nalaza pronađenih u grobnoj komori metalna je kaciga čije očuvanje je rezultat puke sreće. Pronađena je u fragmentima te je potpuno korodirala, a upravo dovoljan vremenski period za taj proces spasio ju je od još većeg oštećenja pod urušenjem pokrova grobne komore. U slučaju korozije raspala se na dovoljno koherentne komade koji su uvelike olakšali njezino sastavljanje umirovljenom stručnjaku Herbertu Maryonu. Njezina prvotna rekonstrukcija trajala je dugo vremena, a završena je 1945. godine. Budući da fragmenti pronađeni na nalazištu nisu dokumentirani na njihovu izvornu mjestu, sastavljanje kacige stručnjacima je djelovalo poput nemoguće misije. Čak i nakon prvotne rekonstrukcije, brojni dijelovi su nedostajali te je tek rekonstrukcija iz 1971. godine nadopunila neke od njih.²⁹ Kaciga je formirana od malenih brončanih pločica veličine pet centimetara, a pričvršćenih na jednostavan jajolik pokrov za glavu. Pločice formiraju zaštitu za vrat i obraze te tvore masku koja pokriva čitavo lice osobe koja ju je nosila. Dekorirana je tehnikom iskucavanja, a scene koji se javljaju na njezinim pločicama su brojni figuralni prizori u kombinaciji s raznim germanskim prepletima.³⁰ Iako se navodi kako je prema motivima i oblikovanju za kacigu moguće pronaći analogije, a onda i utjecaje iz Švedske, ona je vrlo rijedak nalaz zbog činjenice kako je jedina kaciga tog perioda s punim pokrovom lica.³¹

Jedna od zanimljivih figuralnih scena prikazuje dva ratnika koji izvode ritualni ples. Prikazani su frontalno, a svaki od njih nosi po dva koplja u jednoj te mač u drugoj ruci. Odjeveni su u halje koje im sežu do koljena, dok im pokrov glave nalikuje dvama velikim rogovima

²⁸ M. PARKER PEARSON - R. VAN DE NOORT - A. WOOLF, 1993., 49.

²⁹ R. BRUCE-MITFORD, 1972., 120.

³⁰ R. BRUCE-MITFORD, 1972., 121.

³¹ R. BRUCE-MITFORD, 1972., 125.

uvinutim prema unutra ili pak vratovima ptica.³² Iako se neke figuralne scene nisu sačuvale, pretpostavlja se da zajednički konstruiraju priču o poganskom ritualu ispuštanja duha prije pokopa pokojnika, na sličan način kao što je opisano u Epu o Beowulfu. Upravo takve scene dokazuju utjecaj sjevernjačkog duha i umjetnosti na tadašnju Englesku koja nije vezana uz klasične modele. Taj će se utjecaj proširiti čitavim anglosaksonskim prostorom sve do Franačke, pa je potencijalno mogao doći i do Sutton Hooa, i to preko Kenta kao važnoga trgovačkog i kulturnog središta.³³ Sama kaciga povezuje se s onom kakva je spomenuta u Epu o Beowulfu, osobito u kontekstu sjajne njezine površine, konstrukcije i detalja, poput veprova koji su smješteni iznad pokrova za obraze.³⁴ Priljev dobara i utjecaja iz raznih središta tog doba spomenut je i u navedenom epu, u kojem autor navodi kako su mnoga blaga “pridošla s dalekih puteva” te koristi takav opis ne samo za Sutton Hoo, već i za brojne pokope onog doba.³⁵

U drugoj rekonstrukciji kacige došlo je do dosta promjena, osobito vezanih za problematiku dijelova koji su ostali neuključeni u njezin prvotni konačni oblik koji je izveo Herbert Maryon. Naime, prvenstveno je skraćena maska koja je prekrivala lice te su joj otvori za oči reducirani. Motiv zmaja otvorenih krila okrenut je prema gore te njegovo tijelo oblikuje pokrov za nos, dok krila koncipiraju dvije istaknute obrve. Ispod tijela zmaja nalazi se linearno obrađena pločica koja aludira na guste brkove, dok je još jedna glava priljubljena uz zmajevu i tvori tjeme same kacige. Također, pokrov za vrat je nešto duži od same kacige i rješava problem smislenog prijanjanja na glavu nositelja. U biti, s novom rekonstrukcijom riješeni su brojni problemi proporcija i prijanjanja same kacige uz tijelo osobe koja ju je nosila bez da joj stvara smetnji u prilikom kretanja. Kaciga je dobila mnogo harmoničniji oblik koji odgovara onom švedske izrade iz Vendeltiden perioda 6. i 7. stoljeća, točnije iz razdoblja od 550. do 793. godine.³⁶

³² R. BRUCE-MITFORD, 1972., 121.

³³ R. BRUCE-MITFORD, 1972., 126.

³⁴ R. BRUCE-MITFORD, 1972., 122.

³⁵ L. WHITEBREAD, 1968., 64.

³⁶ R. BRUCE-MITFORD, 1972., 125.

4.4. „Žezlo“ iz Sutton Hooa

Još jedan od nalaza koji povezuje Sutton Hoo s utjecajima Vendeltiden perioda švedske umjetnosti jest specifičan izduženi predmet pronađen u grobnoj komori. Smatralo se kako se radi o kraljevskom žezlu, brusu za noževe ili pak određenoj vrsti stele. Njegova uporabna svrha nije utvrđena, no ono što ga čini posebnim jest njegova ikonografska koncepcija i povezanost s kultom nordijskoga boga Thora. Radi se o kamenom i grubo obrađenom izduženom predmetu s modeliranim licima podijeljenim u dvije grupe od po četiri na dnu i po četiri na vrhu. Muška lica nalaze se s jedne, a ženska s druge strane, dok je na vrhu pričvršćen simbol božanstva, tj. specifično oblikovan metalni obruč kružnog oblika.³⁷

„Žezlo“ iz Sutton Hooa povezuje se s nordijskom mitologijom, osobito bogom Thorom koji je u mitovima usko vezan uz broj četiri, a što je broj bradatih muških glava prikazanih na ovom primjerku. Očuvani su i ostaci polikromije, to jest crvene boje koja asocira na Thora, tj. na boju njegove kose i brade. Ovakva „žezla“ postavljana su u prostor kao božji prozori, kako bi svako lice bilo upereno na sve četiri strane svijeta, a u Švedskoj i Litvi koristila su se kao dio kulta za oštrenje noževa prije pridošenja žrtve Thoru ili, pak, Perunu u južnijim krajevima.³⁸

4.5. Mač iz Sutton Hooa

Mač je vrlo zanimljiv nalaz koji je pronađen u grobnoj komori pokopa u Sutton Hoo. Proučavajući smještaj predmeta unutar grobne komore, smatra se kako je potencijalno bio polegnut uz tijelo pokojnika, i to s njegove desne strane. Iako tijelo nije pronađeno, postoji dovoljno jasan prostor između artefakata unutar kojega je ono moglo biti smješteno. Radi se o maču visoke umjetničke kvalitete čija oštrica je izrađena procesom uvijanja metalnih šipki te njihova kovanja u raznovrsne uzorke. Drveni držak (balčak) je fragmentarno sačuvan zajedno s vrhom drška na kojem su vidljive zlatne dekorativne granule te geometrizirani ukras specifične crvene boje.³⁹ U anglosaksonskim pokopima mač se najčešće postavljao vrlo blizu pokojniku, točnije u njegovu lijevu ruku, i to tako da drškom bude naslonjen na pokojnikovu ramenu kost. Ono što se ne poklapa s tim standardom smještaj je mača s desne strane pokojnika u Sutton

³⁷ S. L. COHEN, 1966., 466.

³⁸ S. L. COHEN, 1966., 469.

³⁹ <https://www.britishmuseum.org/blog/eighty-years-and-more-sutton-hoo> (datum pristupa: 9. 9. 2024.)

Hooou. Također, analizom drška i stanja istrošenosti ornamenata na njemu, izneseno je mišljenje da je mač nošen s desne strane te se za njim posezalo lijevom rukom. Teorija da je osoba pokopana u Sutton Hoo bila ljevak stvara brojne pretpostavke o tome o kakvoj se osobi radi. Naime, nagađa se kako je biti ljevak u ono doba bila velika prednost u boju jer neprijatelj obično nije očekivao napad s lijeve strane. Nadalje, može se zaključiti da se radi o dovoljno važnoj i poštivanoj osobi za koju se standard pokapanja izmijenio kako bi se posebno naglasio intimni detalj individue kao što je njegova pretpostavljena ljevorukost.⁴⁰

4.6. Srebrne žličice s gravurama „Saulos“ i „Paulos“

Nalaz koji upućuje na određenu poveznicu s kršćanstvom su dvije srebrne žličice s grčkim gravurama imena “Saulos”, tj. Savao te “Paulos”, tj. Pavao. Za njih se, zajedno s nekolicinom keramičkih zdjela i srebrnine, pretpostavlja da su drukčijeg podrijetla, pa se i drukčije datiraju.⁴¹ Žličica s natpisom Pavla vjerojatno je bizantskog podrijetla, dok se drži da druga žličica originalno nije bila njezin par, već je kopija lokalnog majstora. Iako su obje oblika i veličine koji odgovara uporabnoj verziji žličica koje su se koristile u euharistijskom procesu, ime Savao nije bilo uobičajeno ni prihvatljivo u takvoj vrsti crkvenog obreda. Druga pretpostavljena uporaba je ta da su služile kao žličice za prvi objed nakon prelaska na kršćansku vjeru, što potvrđuje i odabir ugraviranih imena koja simboliziraju prelazak na pravovjerje.⁴² One su mogle pripadati kralju Raedwaldu koji je kršten 610. godine, no također i Saeberthu čije se krštenje dogodilo 604. godine.

4.7. Konstruiranje identiteta pokojnika

U promatranju nalazišta kao što je Sutton Hoo važno je razumjeti distinkciju između ritualnog, tj. zavjetnog ukopa artefakata i ukopa individue. Arheolozi primjećuju porast jedne ili druge vrste pokopa ovisno o velikim promjenama unutar socijalne strukture društava unutar kojeg se odvijaju.⁴³ Ritualan pokop podrazumijeva kolektivnu dobit, ostvarenje komunikacije

⁴⁰ <https://www.britishmuseum.org/blog/eighty-years-and-more-sutton-hoo> (datum pristupa: 9. 9. 2024.)

⁴¹ T. D. KENDRICK, 1940., 174.

⁴² D. A. SHERLOCK, 1972., 95.

⁴³ S. CRAWFORD, 2004., 87.

između božanstva i zajednice, dok je ukop individue povezan uz artefakte koji su blisko vezani uz pojedinca ili njegovu obitelj. Također, element tijela pokojnika bitan je za razumijevanje razlike između te dvije vrste ukopa koji prevladavaju u razdoblju anglosaksonske Engleske. Izostanak tijela u Sutton Hoo inspirirao je ideju da je riječ o ritualnoj, zavjetnoj vrsti pokopa, dok određeni artefakti pak upućuju na povezanost sa specifičnom osobom.⁴⁴

U razdoblju između 5. i 7. stoljeća na jugoistoku Engleske uobičajene su vrste pokopa s polaganjem dobara u grob zajedno s pokojnikom ili njihovo spaljivanje u postupku kremacije. Ipak, u 7. stoljeću inhumacija, tj. pokapanje pokojnika postaje standardan način ukopa, no velik broj grobova sadrži samo tijelo pokojnika. Razvija se ideja kako je samo sloj elite onoga doba pokapan s brojnim materijalnim dobrima, a što ide u prilog zaključku da je pokop u Sutton Hoo vezan uz vrlo značajnog člana u društvenoj hijerarhiji. Postoje teorije da je smanjenje broja ukopa s bilo kakvim oblikom blaga povezano s pristizanjem kršćanske vjere na prostor istoka Engleske, a što potvrđuju i podaci o krštenju kralja Raedwalda ili pak Saebertha, no ne postoje konkretni dokazi o crkvenoj zabrani poganskih ukopa, tako da se ona teško može pripisati ovakvoj promjeni.⁴⁵

Ep o Beowulfu također donosi psihološku ideju ispraćaja pokojnika zajedno s artefaktima povezanim uz njegov život, a navodi kako “nitko ne može zaista reći tko će zaprimiti bogatstvo koje je pokopano”. Time se potvrđuje mišljenje da se u periodu anglosaksonske Engleske predmeti pokapaju s pokojnikom u kontekstu stvaranja određene “zagrobne maske” koja predstavlja samu osobu, a ne pripreme za njegov zagrobni život kakva se poznaje iz razdoblja drevnog Egipta. Upravo iz tog razloga predmeti iz brojnih anglosaksonskih grobnica između 5. i 7. stoljeća mogu se analizirati kroz ideju konstrukcije identiteta ukopane osobe, njezina socijalnog statusa i pozicije moći u društvu te se primjenjivati na makrorazini širih slojeva društva.⁴⁶

Zaključak da početak 7. stoljeća na jugoistoku Engleske predstavlja razmeđu između utjecaja poganske i kršćanske vjere podržava činjenica da su na nalazištu Sutton Hoo pronađene i srebrne žličice s kršćanskim gravurama. Količina i vrijednost artefakata pokopanih u najvećem humku ukazuje na osobu poganskog podrijetla vezanu uz ratnički život, no stvara se oprečnost s

⁴⁴ S. CRAWFORD, 2004., 88.

⁴⁵ S. CRAWFORD, 2004., 89.

⁴⁶ S. CRAWFORD, 2004., 90.

navedenom pojavom kršćanskih elemenata. Takva dvojnost dovodi u pitanje radi li se o zavjetnom ukopu razmeđa dvaju religijskih pogleda, ili pak o pokojniku koji je kršten, ali istovremeno poštuje poganske običaje svojih predaka.⁴⁷

Mišljenja i teorije koje danas prevladavaju u znanosti jesu one koje drže da je riječ o ukopu osobne prirode, tj. da je postojalo tijelo koje se kombinacijom prirodnih kemijskih spojeva tla humka razgradilo zajedno s kostima. Zaključci su izvedeni na temelju arheoloških i etnografskih kolektivnih analiza ukopa na području jugoistoka Engleske između 5. i 7. stoljeća. Također, analiza mača koja je rezultirala zaključkom o osobnom detalju ljevorukosti pokojnika, kao i kaciga napravljena po mjeri glave i lica osobe, idu u prilog stavu da je nekada uistinu postojalo tijelo u pogrebnoj komori. Srebrne žličice s gravurama Saula i Paula mogu ukazivati na ukop votivne prirode, no činjenica da su kraljevi kao Raedwald i Saeberth kršteni u periodu njihove okvirne datacije vrlo je važna za donošenje određenih zaključaka. U okviru sociološke analize zaključeno je da se radi o pokopu osobe visokoga statusnog ranga i hijerarhijske važnosti. Količina dobara i njihova monetarna, ali i simbolička vrijednost, ukazuju na elitnu, ako ne i kraljevsku razinu moći. Sama ratnička kaciga i izvanredan nalaz mača ukazuju na visoku bojnu sposobnost osobe koja bi se našla na prvoj liniji bitke te predstavljala snažnog vođu. Čak i poveznice artefakata s importima iz Bizanta, Švedske i ostalih velikih svjetskih središta konstruiraju priču o osobi koja je bila dovoljno utjecajna da održava takve trgovinske i kulturne veze. Iako nepotvrđene, teorije o tome da je Sutton Hoo bio posljednje počivalište kralja Raedwalda ili, pak, kralja Saebertha donose nam važan sociološki uvid potreban za razumijevanje dotad manje istraženog svijeta jugoistoka Engleske početkom 7. stoljeća.

⁴⁷ S. CRAWFORD, 2004., 91.

5. Zaključak

Nalazište Sutton Hoo jedan je od vrijednih lokaliteta na kojem je, kroz predmete primijenjene umjetnosti, moguće konstruirati narativ o čitavoj zajednici koja se u ranom 7. stoljeću smjestila na jugoistoku Engleske. Pronađeni predmeti odraz su kulture, politike, običaja, ali i osobnosti samog pokojnika za kojeg se pretpostavlja da je bio kraljevskog statusa. Povijesnoumjetnička analiza artefakata uz pomoć disciplina poput etnologije, sociologije, povijesti i arheologije donosi cjelovitiju sliku o kompleksnosti socijalne hijerarhije, društvenih slojeva i rituala, kao što je pogreb u kontekstu istočnoanglijskog ili pak esekskog društva. Analizirani predmeti kao što su kaciga, „žezlo“, mač te srebrne žličice doista ukazuju na to da se radi o ukopu osobe značajnoga socijalnog statusa. Unatoč nedostatku tijela u grobnoj komori, dublje analize artefakata koji su vrlo individualizirani, a u slučaju kacige i mača čak rađeni po mjeri pokojnika, potvrđuju da je teorija o kenotafu i votivnom pokopu neuvjerljivija. Također, pronalazak srebrnih žličica s gravurama „Saulos“ i „Paulos“, koje ukazuju na poveznicu s kršćanstvom, sugeriraju kako pokojnik istovremeno održava i poštuje kršćanske i poganske običaje, što odgovara poznatim pisanim izvorima redovnika Bede Časnog koji navodi kako su kraljevi s kojima se povezuje ukop bili pokršteni.

Iako nije moguće sa sigurnošću tvrditi da se radi o ukopu kralja Raedwalda ili Saebertha, sama količina pronađenih predmeta i njihova vrijednost ukazuju na ukop osobe od velike važnosti. U simboličkoj vrijednosti predmeta kao što je kaciga, mač te bizantski importi posebno se odražava identitet pokojnika koji je dovoljno utjecajan da ima pristup trgovinskim vezama te dovoljnu monetarnu sigurnost da sebi može priuštiti predmete od bjelokosti ili pak srebra. Predmeti sugeriraju kako se radi o značajnom, elitnom, naposljetku, i kraljevskom ukopu osobne prirode. Toj teoriji u korist ide i psihološka ideja ispraćaja pokojnika kakva je dana u *Epu o Beowulfu*, gdje se spominje kako se predmeti pokapaju zajedno s pokojnikom kako bi oslikali njegov život. Budući da predmeti pronađeni na lokalitetu Sutton Hoo oslikavaju ratnički, vrlo moćan i bogat život na razmeđu poganstva i kršćanstva, postaju uvjerljive teorije koje se priklanjaju kraljevskom grobnom nalazu.

Zaključno, Sutton Hoo doista je mjesto koje predstavlja idealno mjesto za suradnju znanstvenih disciplina kao što su povijest, povijest umjetnosti, etnologija, arheologija i etnologija, kako bi one međusobno objasnile i nadopunile narativ o nalazištu, pokojniku te

samome društvu, tj. stanovništvu koje je obitavalo na tom prostoru u ranom 7. stoljeću. Multidisciplinarnost je nužna i iz razloga što takva nalazišta potvrđuju tezu o neodvojivosti umjetnosti od društva. Unatoč izuzetku konkretne potvrde bilo koje od danih teorija, razjašnjen je važan dio povijesti današnje Engleske koji donosi brojne nove ideje o društvu toga vremena. Sugestije, pak, da se potencijalno radi o velikim povijesnim imenima kao što je Raedwald, „kralj čitave Engleske“, velik su korak u otvaranju vrata novim istraživanjima i suradnjama.

6. Literatura

D. A. SHERLOCK, 1972. – David A. Sherlock, Saul, Paul and the Silver Spoons from Sutton Hoo, *Speculum*, 47/1 (1972.), 91-95.

J. URBANUS, 2014. – Jason Urbanus, The Ongoing Tale of Sutton Hoo, *Archaeology*, 67/6 (2014.), 48-51.

L. WHITEBREAD, 1968. – Leslie Whitbread, Beowulf and Archaeology : Two Further Footnotes, *Neuphilologische Mitteilungen*, 69/1 (1968.), 63-72.

M. PARKER PEARSON - R. VAN DE NOORT - A. WOOLF, 1993. – Michael Parker Pearson - Robert Van de Noort - Alex Woolf, Three Men and a Boat: Sutton Hoo and the East Saxon Kingdom, *Anglo-Saxon England*, 22 (1993.), 27-50.

R. BRUCE-MITFORD, 1951. – Rupert Bruce-Mitford, The Sutton Hoo Ship-Burial, *Scientific American*, 184/4 (1951.), 24-31.

R. BRUCE-MITFORD, 1972. – Rupert Bruce-Mitford, The Sutton Hoo Helmet: A New Reconstruction, *The British Museum Quarterly*, 36, 3/4 (1972.), 120-130.

S. CRAWFORD, 2004. – Sally Crawford, Votive Deposition, Religion and the Anglo-Saxon Furnished Burial Ritual, *World Archaeology*, 36, 1 (2004.), 87-102.

S. L. COHEN, 1966. – Sidney L. Cohen, The Sutton Hoo Whetstone, *Speculum*, 41/3 (1966.), 466-470.

T. D. KENDRICK - E. KITZINGER - D. ALLEN, 1939. – Thomas Downing Kendrick - Ernst Kitzinger - Derek Allen, The Sutton Hoo Finds, *The British Museum Quarterly*, 13/4 (1939.), 111-136.

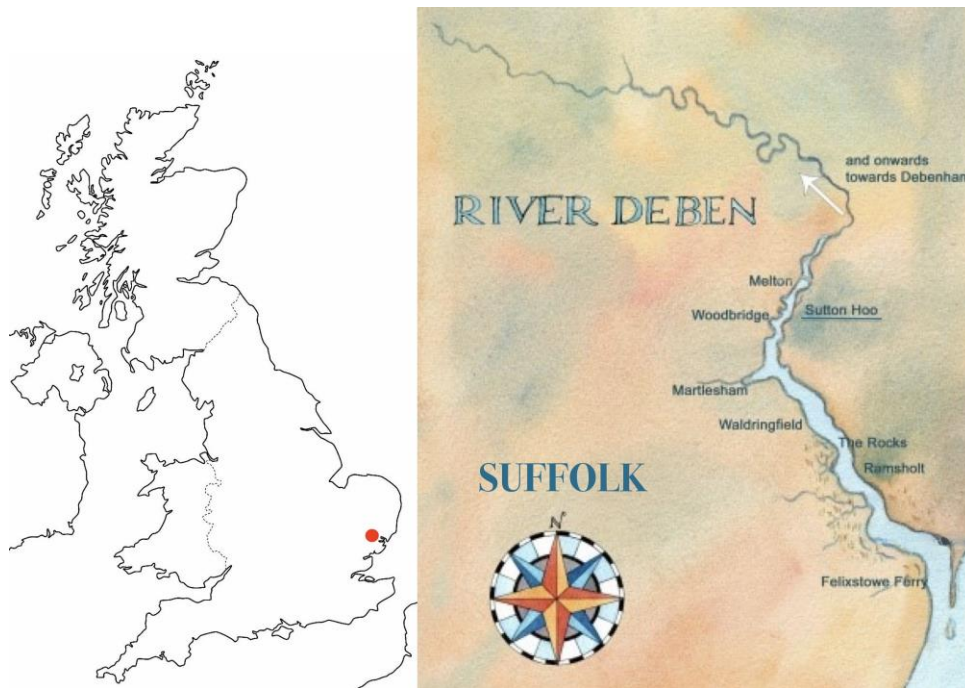
T. D. KENDRICK, 1940. – Thomas Downing Kendrick, Saxon Art at Sutton Hoo, *The Burlington Magazine for Connoisseurs*, 77/453 (1940.), 174-183.

Internetski izvori:

<https://www.britishmuseum.org/blog/eighty-years-and-more-sutton-hoo> (datum pristupa: 10. 7. 2024.)

https://www.britishmuseum.org/collection/object/C_1939-1003-27 (datum pristupa: 24. 11. 2024.)

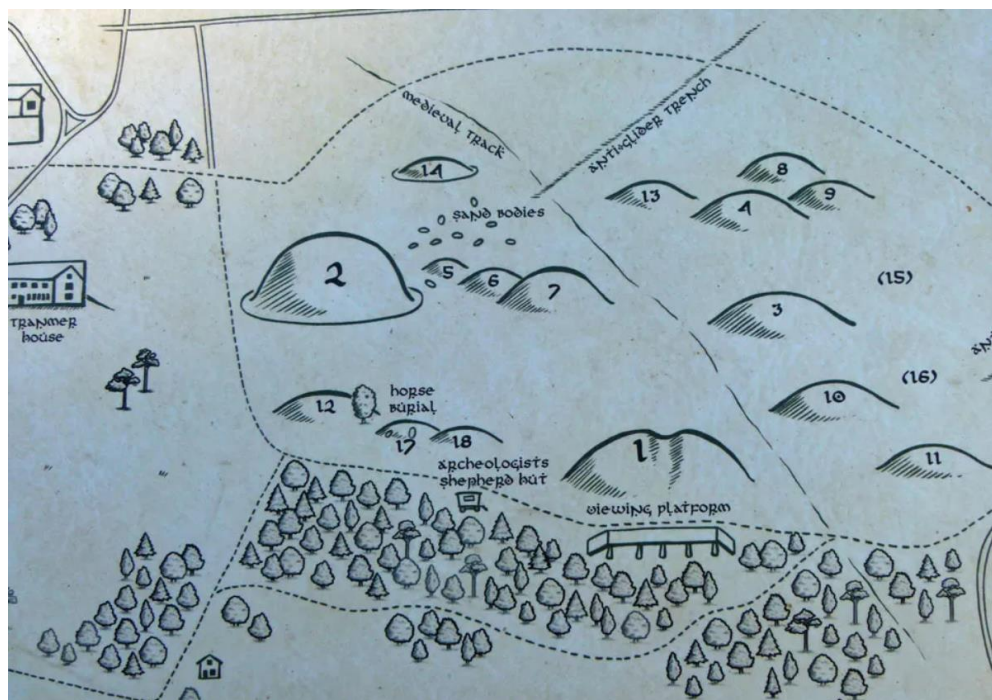
7. Slikovni prilozi

Sl. 1. Kartografski prikaz nalazišta Sutton Hoo
(izvor: <https://heartheboatsing.com/2023/08/30/hoos-there>)

Sl. 2. Kuća na posjedu Edith May Pretty
(izvor: <https://bitaboutbritain.com/stories-behind-sutton-hoo/>)

Sl. 3. Grafički prikaz odnosa zemljanih humaka i posjeda
(izvor: <https://bitaboutbritain.com/stories-behind-sutton-hoo/>)

Sl. 4. Otisak broda iz zemljanog humka broj 1
(izvor: <https://bitaboutbritain.com/stories-behind-sutton-hoo/>)

Sl. 5. Brod iz Nydama
(izvor: <http://early-med.archeurope.com/migration-period/the-nydam-boat/>)

Sl. 6. Idejna rekonstrukcija broda iz Sutton Hooa
(izvor: <https://www.re-thinkingthefuture.com/rtf-architectural-reviews/a8498-an-overview-of-sutton-hoo-archaeological-site/>)

Sl. 7. Kaciga iz Sutton Hooa
(izvor: <https://smarthistory.org/the-sutton-hoo-helmet/>)

Sl. 8. Idejna rekonstrukcija kacige iz Sutton Hooa
(izvor: <https://smarthistory.org/the-sutton-hoo-helmet/>)

Sl. 9. Detalj “žezla” iz Sutton Hooa
(izvor: <https://www.medieval.eu/whetstone-sceptre/>)

Sl. 10. Izvorna rekonstrukcija mača iz Sutton Hooa
(izvor: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Sutton_Hoo_Sword.JPG)

**Sl. 11. Srebrne žličice s gravurama “Saulos” i “Paulos”
(izvor: https://www.britishmuseum.org/collection/object/H_1939-1010-89)**

Sutton Hoo: The Importance of Applied Arts in Social Status Formation

The paper is structured to provide insights into the presumed identity of the deceased through analysis of applied arts artifacts from the Sutton Hoo site in southeast of England. Selected research will provide an overview of the discovery process, process of excavation, artifact analysis and theories formed through connecting historically known facts with art history analysis. Along the explanation of social circumstances of the early 7th century southeast England, theories regarding burial of Raedwald, the king of East Anglia, as well as Saeberth, the king of Essex, and the theories of a votive burial at the crossroads of pagan and Christian spirituality will be presented. Analysis of the main artifacts such as the helmet, sword, “sceptre” and silver spoons with Christian engravings strengthens the argument that supports the mentioned theories while simultaneously illuminating the main goal of the paper – connecting the sociological knowledge of context with artistic and ethnographic analysis of artefacts and funerary rituals. The paper seeks to support the idea that art is inseparable from the societal sphere as well as the idea that the solution to constructing a full historical picture lies in a multidisciplinary approach and connecting various scientific disciplines around a common goal.

Keywords: Sutton Hoo, applied art, identity, social status, multidisciplinary